

OTSUS

Narva

26.01.2023 nr 7

Vaie Narva Linnavolikogu 27.10.2022.a otsusele nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“ kehtetuks tunnistamise nõudes läbivaatamine

1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Keskkonnaamet teavitas 19.09.2022 oma kirjaga nr DM-118970-9, et on võtnud menetlusse Ikaros Grupp OÜ (registrikood 10477542, aadress Ülikooli tn 12, Tartu linn, 51003 Tartu maakond) esitatud Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse (nõuetekohane taotlus registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.08.2022 numbriga DM-118970-8).

27.10.2022 Narva Linnavolikogu oma otsusega nr 58 ei nõustunud keskkonnaloa andmisega Ikaros Grupp OÜ (registrikood 10477542) Kadastiku IV lubjakivikarjääri maavara kaevandamiseks aadressil Narva metskond 102 kinnistul (katastritunnus 51106:001:0187).

08.12.2022 esitas Advokaadibüroo Kasak & Lepikson, kelle klient on Ikaros Grupp OÜ, vaide Narva Linnavolikogu 27.10.2022.a otsusele nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“. Vaie esitaja taotleb Narva Linnavolikogu 27.10.2022 otsuse nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“ kehtetuks tunnistamist ning OÜ Ikaros Grupp esindaja haldusmenetluses ära kuulamist ning uue, seadusliku ja motiveeritud seisukoha kujundamist Kadastiku IV karjääris keskkonnaloa väljastamiseks nõusoleku andmiseks.

Narva Linnavolikogu 27.10.2022.a otsusele nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta“ vaide läbi vaatamiseks oli vaja täiendavalt uurida, kas taotletava keskkonnaloa kaevetegevusega võib esineda oluline ebasoodne mõju ümbritsevale keskkonnale ning lähialal asuvate ettevõtete tegevusele. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 84 lg 2 kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib vaiet läbivaatav haldusorgan vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Tähtaja pikendamise teade oli edastatud vaide esitajale.

Vaie punktis 3 viidab vaide esitaja sellele, et „vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 71 lõikele 1 võib vaide esitada isik, kes leiab, et haldusaktiga võib haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi. Otsuses 58 toodud kujul nõusoleku andmisest keeldumine, sealhulgas ärakuulamisõigusest ilma jätmine, rikub OÜ Ikaros Grupp põhiõigust kohasele menetlusele.“ Ning vaide punktis 17 mainib vaide esitaja HMS § 40 lõigetele 1 ja 2, et haldusorgan enne haldusakti andmist peab andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muu sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

16.12.2022 Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet kirjaga nr 1-13.1/2817 saatis kirjaga nr 1-12.1/12224-2 Ikaros Grupp OÜ ja Advokaadibüroo Kasak & Lepikson-ile vaide läbivaatamise tähtaja pikendamine ja kutse 03.01.2023 kell 10.00 Narva Linnavalitsuses toimuvale

Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse seisukoha kohta ära kuulamisele. Ilmastiku tingimuste tõttu ja vaide esitaja taotlusel on ära kuulamise edasi lükatud **10.01.2023 kell 11.00**.

Vaie punktis 9 viidatakse sellele, et „otsuse 58 motiveeriva osa lk-1 2 osundatakse arvukatele aastast 2018-2019 pärinevatele dokumentidele, mis ei sisalda, ega saagi sisaldada tõepärast teavet alles 2022. aastast augustis esitatud taotluse kohta (OÜ Ikaros Grupp taotlus on registreeritud Keskkonnaameti infosüsteemis KOTKAS 03.08.2022 numbriga DM-118970-8). Seega ei saa nimetatud dokumentides toodud seisukohtade ja/või positsioonidega põhistada keskkonnaloa andmiseks nõusoleku andmisest keeldumist.“

14.12.2022 Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet kirjaga nr 1-13.1/2817 saatis päringu Kadastiku IV lubjakivikarjääri lähialal asuvatele ettevõtetele keskkonnaloa taotluse kohta arvamuse saamiseks.

23.12.2022 esitas sihtasutus Ida-Viru Investeeringute Agentuur (tekstis ka IVIA) oma arvamuse Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta, kus ta on „jätkuvalt seisukohal, et Narva linn ei nõustu õiguspäraselt keskkonnaloa andmisega Kadastiku IV lubjakivikarjääri maavara kaevandamiseks aadressil Narva metskond 102 kinnistul“.

IVIA nõustub täielikult 27.10.2022.a. Narva Linnavalikogu poolt vastu võetud otsuses nr 58 tooduga ja rõhutab, et korduvate samasisuliste taotluste esitamine OÜ Ikaros Grupp poolt ei saa viia tulemini, kus väljastatakse OÜ Ikaros Grupp poolt soovitud keskkonnaluba, kuna olulised, taotluse rahuldamist takistavad asjaolud, ei ole muutunud.

IVIA oma kirjas mainib seda, et „tänapäevaks on juba tööstuspargis enamus kinnistuid aktiivses kasutuses (nähtub ka Otsusest) ning maavara kaevandamise meetod (lubjakivi raimamine puur-lõhketöödega) kahjustaks olulisel määral kinnistutel asuvaid ehitisi ja vara.“

IVIA peab veelkordselt vajalikuks rõhutada, et taotlus on samane eelnevalt OÜ Ikaros Grupp poolt esitatud taotlusega, milline jäeti Keskkonnaameti poolt rahuldamata ning sisuliselt on maavara kaevandamine Taotluses toodud asukohas muutunud veelgi piiratumaks, kuna enamus tööstuspargi kinnistud on hoonestatud eesmärgipäraselt ja Otsuses viidatud Narva Tööstuspargi detailplaneeringute kohaselt.“

30.12.2022 esitas Enefit Power AS kirjas nr NJ-JUH-6/1335-2 oma seisukoha kohta Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta.

Järgnevalt on esitatud Enefit Power ASi arvamus: „lõhketööd mõjutavad ümbritsevat piirkonda peamiselt vibratsiooni ja õhulööklaine kaudu. Seega puur-lõhketöödega kaasnevad keskkonnamõjud võivad omada negatiivset efekti nii mõjupiirkonnas paiknevatele objektidele kui ka inimestele. Enefit Power ASi hinnangul taotluses ja selle lisades ei ole käsitletud piisava põhjalikkusega kavandatava tegevusega kaasnevad võivad vibratsiooni ja lööklaine mõju.“

Loodava lubjakivikarjääri läheduses asuvad järgmised Enefit Power AS-ile kuuluvad objektid:

- Balti elektrijaam ja korsten asuvad 0,8 km kaugusel;
- Narva veehoidla betoonist ülevoolu- ja vasakkalda muldtamm asuvad kavandatavast lubjakivikarjäärist 2,9 km kaugusel;
- toimiv Balti EJ tuhaväli nr 1, asub 2,5 km kaugusel;
- suletud Balti EJ tuhaväli nr 2, kus asub tuulepark, asub 2,9 km kaugusel;

Kõik eeltoodud objektid ja kavandatav karjäär paiknevad samal kaljupinnasel. Seega Enefit Power ASi hinnangul võivad lõhkamistööd avalda negatiivset mõju läheduses asuvatele riigi energiavarustuse aspektist olulistele objektile.

Veehoidla betoonist ülevoolu- ja vasakkalda muldtamm ning uus karjäär asuvad samal kaljukivimil, millel on Vene poolel fosfaadikarjäär (10 km ülevoolutammist) ning kavandatakse uut karjääri ülevoolutamist 3 km kaugusel. Seega oleme seisukohal, et tuleb läbi viia koosmõju kontrollarvutused, arvestades lõhketöödega uues karjääril ning hinnata lööklaine mõju hüdrotehnilistele rajatistele

(HEJ-13 rajatised 1. klassist). Arvutustel tuleb arvestada lõhkamise ja seismilise aktiivsuse ning äärmuslike ilmastikutingimuste koosmõjuga.

Seega on Enefit Power AS seisukohal, et taotlusmaterjalides ei arvestata ehitiste kõrgust ning lööklaine kompleksmõju tööstusehitistele (seismiline aktiivsus, äärmuslikud ilmastikutingimused, lööklaine jm).“

06.01.2023 kirjas nr V/23-01 esitas OÜ Aquaphor International oma arvamuse Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse kohta.

Aquaphor International OÜ on seisukohal, et „kaevandamine puur-lõhketööde meetodil või hüdrovasara abil tekitab maavõnkeid, mida hetkel hinnata ei saa, kuna puuduvad nende mõju meetmed ja analüüs kriitiliste näitude ületamise korral. Arvestades Aquaphor International OÜ poolt kasutatavate ülitäpsete seadmete (mõõtmis- ja metallitöötlemise CNC keskused) eripära, on maavõnked kriitilise tähtsusega, kuna maavõnked vibratsioonitundlikes seadmete asukoha piirkonnas ei või ületada 0,02 cm/sek.“

Aquaphor International OÜ esitas 2018. aastal vastuväite Kadastiku lubjakivikarjääris maavara kaevandamise loa andmise kavatsusele ning peatas paralleelselt tootmise arendamise investeeringute programmi. Pärast 30. detsembri 2019 „Maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise otsust“ jätkati investeeringute programmiga ning viimase 3 aasta jooksul on Narva tehase koguinvesteering ulatunud enam kui 15 miljoni euroni. Samuti väärrib märkimist, et ettevõtte töötajate arv kasvas sel perioodil 148 inimese võrra ning hetkel on Aquaphor International OÜ Narva tehase töötajate arv üle 300.

Aquaphor International OÜ rõhutab veelkord sellele, et „Kadastiku lubjakivikarjääris maavara kaevandamise algatamine puur-lõhketööde meetodil või hüdrovasara kasutamiselega võib kaasa tuua Narvas Aquaphor International OÜ tootmise sulgemise, üle 300 inimese koondamise, teeb võimatuks ehitada Narvas Aquaphor International OÜ uue tehase, see on lisaks 700 uut töökohta.

Aquaphor International OÜ jätab endale õiguse pöörduda kohtusse kõigi Narva tehasesse tehtud investeeringute hüvitamise nõudega, mis on kokku üle 50 miljoni euro (I ja II etapp).“

Vaide esitaja on tsiteerinud Vaide p. 5 nimetatud Maa-ameti 14.07.2022a. kirjas nr 6-3/22/10572-3 ja esile toonud Vaide põhjendusena, et Narva metskond 103 maa-alal hoonete ja tootmise planeerimisel tuleks arvestada maardla alal kaevandamisega kaasnevate häiringutega nagu vibratsioon, tolm ja müra, mis justkui põhjendaks Taotluse alusel keskkonnaloa väljastamist.

Narva linn ei saa sellega nõustuda, kuna ei ole teada vastavate häiringute määrad ja mõjud. Otsuses on õigesti asutud seisukohale, et KeHJS § 6'1 lg 3 kohaselt tuleb anda uus eelhinnang sh ära näidates mõjusid leevendavad meetmed.

Riigikohtu 30.09.2022 otsuse nr 3-20-1247 punktides 11 ja 12 on kolleegiumi seisukoht:

„11. KeÜS § 11 lg 2 järgi tuleb keskkonnariskiga tegevuste kohta otsuste tegemisel selgitada välja nende mõju keskkonnale. Menetluses tähtsate asjaolude väljaselgitamise kohustus on sätestatud ka HMS §-s 6. Vajaduse korral tuleb haldusorganil koguda selleks tõendeid omal algatusel. Üksnes siis, kui otsustajal on piisavalt teavet, saab ta seada tingimusi, mille abil keskkonnariski võimalikult suurel määral vähendada (KeÜS § 11 lg 1). Teavet on vaja koguda ka selleks, et keelduda kooskõlastusest, kui see peaks osutama vajalikuks, et vältida keskkonnaohtu (KeÜS § 10, RKHko 3-17-796/39, p 14).“

ning
„12. Kaevandamise keskkonnamõju väljaselgitamise kohustus lasub eelkõige Keskkonnaametil kui loa andjal (vt MaaPS § 48 ja KeHJS § 31 lg 1). Kolleegium on selgitanud, et kooskõlastuse andmine ei eelda KOV-lt põhjalike keskkonnanuuringute tegemist.“

Vaidlustatava otsuse tegemiseks keskkonnaloa taotlemisel ei olnud KOV-ile esitatud kavandatava tegevusega kaasnevate keskkonnamõjude hinnang või muu dokument, kus oleksid puur-lõhketöödega ja muu kaevandamistegevusega kaasneva tegevusega seotud võimalikud mõjud hinnatud ja leevendavad meetodid lahti kirjutatud.

RK otsuse nr 3-20-1247 punktis 14 kolleegium leidis, et „*loa andjal on kohustus saata KOV-le ka taotluse kohta tehtav KMH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu, millest samuti selguvad kaevandamisloa andmise tingimused.*“

RK otsuse nr 3-20-1247 punktis 24 on rõhutatud „*Eeltoodu põhjal leiab kolleegium, et Keskkonnaamet ei või pärast taotluse KOV-le saatmist jääda KeHJS järgi kohustusliku eelhinnangu andmisega ootama KOV MaaPS § 49 lg 6 kohase arvamuse valmimist. Eelhinnang tuleb koostada ja KeHJS § 11 lg 22 järgi KOV-le esitada niipea kui võimalik, seejuures võimaluse korral nii, et KOV-l jääks pärast eelhinnanguga tutvumist veel piisavalt aega oma arvamuse kujundamiseks (vrd KeÜS § 43 lg 3, mille järgi peab KOV-l jääma pärast KMH aruandega tutvumist 21 päeva arvamuse andmiseks).*“

Tänapäevani ei saanud KOV oma seisukoha kujundamiseks antud menetluse raames keskkonnamõju hindamise eelhinnangut ega muu dokument, kus oleksid kõik võimalikud (sh mõjud kaitsealustele liikidele, lähiala asuvate ettevõtete äärmiselt tundlikutele seadmetele ning lõhkamise ja seismilise aktiivsuse ning äärmuslike ilmastikutingimuste koosmõjud hinnatud.

Kehtiva Narva linna tööstuspiirkonna linna osa üldplaneeringu (kehtestatud 21.10.2010 Narva Linnavolikogu otsusega nr 143) järgi on katastriüksuse Narva metskond 102 (katastritunnus 51106:001:0162) maakasutuse juhtotstarve **looduslik haljasmaa 100%**, ning ta on Narva linna üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt käsitletud rohekoridorina ja kaetud kogu ulatuses metsaga. Üldplaneeringu koostamise käigus viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele. KSH on heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 16.06.2009.a kirjaga nr 6-8/1995-5. Narva linna tööstuspiirkonna linna osa üldplaneeringu kehtestamisel ei olnud väljastatud antud piirkonnas ühtegi kehtivat kaevandamisluba.

RK otsuse nr 3-20-1247 punktis 10 pööras tähelepanu, et „10. Omavalitsusüksusel on võimalik tugineda ka argumendile, et kaevandamine oleks vastuolus kehtiva planeeringuga (RKPKo 5-20-2/11, p 34)“.

Kavandatav kaevandustegevus kinnistul Narva Metskond 102 (katastritunnus 51106:001:0187) on kehtiva Narva linna tööstuspiirkonna linna osa üldplaneeringuga vastuolus.

Vaide punktis 6 tooduga ei saa nõustuda, kuna Narva linn ei takista maardla ülejäänud osal võimaluse riigile kuuluvat maavara kaevandada, aga **ei nõustu puur-lõhketöödega raimamisega**, sest ei ole välistatud oluline negatiivne mõju nii ümbritsevale keskkonnale kui ka inimeste heaolule (sh majanduslik kahju ettevõtetele).

Seega ei ole asjakohane ka Vaide p. 6 toodud käsitus, ning Otsuse tegemisel ei ole arvestamata jäetud Vaide p. 4 nimetatud Maa-ameti kirjas toodud.

Vaide punktides 7 ja 8 toodule Narva linna seisukoht on järgmine:

Kadastiku karjääri (katasritunnus 51106:001:0222) vahetus läheduses (kohe Metskond 102 kinnistu põhja piiril) paikneb III kategooria kaitsealuste liikide leiukoht Bufo bufo (harilik kärnkonn) ja Rana temporaria (rohukonn)(väljavõtte maa-ameti looduskaitse kaardirakendusest, 2022). Seoses sellega on ümbritsev keskkond Narva linnale väärtuslik nii rohevõrgustiku säilimise mõttes kui ka loodusliku mitmekesisuse ja puhkeala mõistes.

Vaide punktis 11 mainitakse sellele, et Kadastiku karjäär ja selle lähiümbrus on kuni 2033.a hõlmatud varem väljaantud kaevandamisloaga. Sellega ei saa ka nõustuda, sest kuni aastani 2033 varem välja antud luba kehtib ainult Kadastiku II karjääri (Kadastiku karjäär, katastritunnus 51106:001:0222) suhtes.

Kadastiku II karjääri kaevandamisluba nr **L.MK/320058** oli väljastatud Keskkonnaameti poolt 21.03.20011 korraldusega nr V1-15/11/111 AS-le Floccosa. Ida-Virumaa Keskkonnateenistuse 26.06.2008 kirjaga nr 32-11-3/20896-4 kinnitatud KMH aruandest nähtub, et „*taotluse kohaselt*

nähakse ette mäemassi kaevandamine peamiselt vibropiigiga. Vibropiigiga kaevandamisel eraldub võrreldes lõhkamisega tolmu minimaalselt“.

30.03.2011 korraldusega nr V1-15/11/125 registreeris Keskkonnaamet ümber AS Floccosa maavara kaevandamise loa nr **L.MK/320058** Possessor OÜ nimele. OÜ Possessor kinnitas, et kaevandamine hakkab toimuma lõhketöid kasutamata.

Tänapäeval kaevandamisluba nr **L.MK/320058** kehtib Kadastiku II karjääri suhtes kuni 2033 a. ja loa omanik on Ikaros Grupp OÜ.

Lähtudes ülaltoodust võib järeldada, et loa väljastamisel kinnitatud garantiid peab tagama ka uus loa nr L.MK/320058 omanik (ehk loa õigusjärglane omanik).

22.03.2012a. Narva Linnavolikogu otsuses nr 34 „Kadastiku karjäär katastritunnuse sihtotstarbe muutmine“ mainitakse sellele, et „*otsuse eelnõu oli linnamajanduskomisjonil arutlemisel 2 korda: 16.01.2012 ja 13.02.2012. Linnamajanduskomisjoni ettepanekuks oli saada OÜ Possessor kinnitust, et kaevandamine hakkab toimuma lõhketöid kasutamata ning sellele, et Possessor OÜ on valmis koostööks OÜ-ga Viirma ja SA-ga Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus karjäärist vee ärajuhtimiseks Balti SEJ jahutusvee juurdevoolukanalisse ja teiste ettenähtud veekasutuse meetmete realiseerimiseks. 25.01.2012a. kirjaga nr 711/1-12.1 saadi vastust, et OÜ Possessor ei kavanda paekivi tootmiseks kasutada lõhketöid ning on valmis igasuguseks koostööks vee ärajuhtimiseks ja ka teiste ettenähtud veekasutus meetmete realiseerimiseks.*“

Vaide punkt 12 ei ole asjakohane, sest taotleja esitatud seletuskirjas mainitud Kadastiku II karjääri loa taotlemise käigus läbi viidud keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH, Kadastiku II lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnamõjude hindamise aruanne, EVOX Invest OÜ, 2008) oli tehtud 2008 aastal. Peale selle 04.10.2012 oli Narva Linnavolikogu otsusega nr 118 kehtestatud Narva Tööstuspargi territooriumi detailplaneering, kus hilisemal aja oli enamuse krunte välja müüdnud ja tänaseks tegutsevad ettevõteted, kelle seadmed on äärmiselt tundlikud. See tähendab, et Kadastiku II lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnamõjude hindamisel ei olnud arvestatud uue tööstuspargi ettevõtetega.

Vaide punktis 15 viidatakse tööstuspargi 3. etappi raames hoonestamise korral rohevõrgustiku katkestamisele, mida ei juhtu maavara väljamise järel ala veekoguna taastamisel.

Tööstuspargi 3. etappi arenemisel ja tootmishoonete ehitamisel on aga olemas haljastuse protsent, mis tagab ala rohevõrgustiku säilimist. Ala taastamine veekoguks ei ole antud juhul mõistlik isegi kaitsealuse järvekonna leviala laiendamiseks, sest Kadastiku karjäär on juba iseenesest olemasolev veekogu, ning kehtiva Narva linna tööstuspiirkonna linna osa üldplaneeringu järgi Narva metskond 102 (katastritunnus 51106:001:0162) plaanis säilitada loodusliku haljasmaana.

Lisaks eeltoodule tuleb tähelepanu pöörata ka otsuses nr 58 mainitud 23.04.2018 Keskkonnaameti kirjale nr 12-2/18/1589-4, kus nad teavitavad, et on teinud keskkonnamõju eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning selle tulemusel on jätnud algatamata keskkonnamõju hindamise Narva lubjakivimaardla Kadastiku IV lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa taotluse menetluse raames. Eelhinnangu punktis 1.1 on toodud puur-lõhke töödega seotud mõjud: „*Puur-lõhketöödega raimamise peamiseks negatiivseks keskkonnamõjuks on maavõnked ja kivimikildude laialipaiskumine. Lõhketöödest tekkinud ülenormatiivsed maavõnked võivad praktika põhjal kujutada ohtu lähedalasuvate konstruktsioonidele. Olenevalt hoonete seisukorras tuleb hinnata nende konstruktsioone iseseisvalt ja vastavalt sellele kavandada lõhkelaengute suurused. Kivimikildude laialipaiskumine on ohtlik ennekõike ohuraadiuses viibivate inimeste tervisele ja varale.*“

OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Kadastiku IV lubjakivikarjääris kaevandamisega kaasneva maavõngete eksperthinnangus („Kadastiku IV lubjakivikarjääris kaevandamisega kaasneva

maavõngete eksperthinnang. Töö nr 18/2368. Tallinn 2019“) (edaspidi maavõngete eksperthinnang) on analüüsitud kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke maavõnkeid ja selle levikut. Sama eksperthinnangu punktis 6.1 kirjutatud, et „Juhul kui eelnevalt kirjeldatud leevendused ei ole piisavad, tuleb üle minna lubjakivi mehaanilisele raimamisele hüdrovasaraga.“

Eksperthinnangu tulemusel tuldi ikka järeldusele, et „Teadaolevalt paiknevad hoones C tööstusseadmed (presspingid), mis on maavõngetele ja vibratsioonile tavapärasemast tundlikumad. Nimetatud seadmete valmistaja poolt on seadmetele määratud suhteliselt madalad maavõngete piirväärtused ning spetsiifilised ehituslikud tingimused tööstushoones. Selleks, et vältida lõhketööde võimaliku negatiivse mõju avaldumist, tuleb lõhketööde jõudmisel mäeeraldise põhjaossa teostada maavõngete mõõtmised tootmishoone juures välitingimustes ning hoones sees presspinkide asukohas. Juhul kui mõõdetud väärtused ületavad seadmetele lubavaid väärtusi, tuleb muuta lõhketööde parameetreid.

Esimeste lõhkamiste jooksul tuleb hinnata kivimikildude laialipaiskumise ulatust, et kindlaks määrata ohuala antud tingimustes. Mäetööde liikumisel põhja- ja lääneossa tuleb seirata lõhketöödega kaasnevate maavõngete levikut, et vältida lähimatele hoonetele avalduvat negatiivset mõju. Juhul kui kaasnevaid mõjusid ei ole võimalik leevendada eeltoodud lahendustega, tuleb üle minna mehaanilisele raimamisele antud mäeeraldise osas.“

Vastavalt tänaseks esitatud uuele taotlusele kavandatakse endiselt lubjakivi raimamiseks kasutada puur-lõhketöid. Veealune varu tõstetakse peale lõhkamist välja nõrguma kasutades ekskavaatorit. Lähtuvalt ülaltoodust võib järelduda, et tehnoloogia ei ole muutunud ning eeldatav mõju kõrvalasuvatele tootmisettevõtetele ei ole muutunud ja välistatud.

Kadastiku karjääri (katasritunnus 51106:001:0222) vahetus läheduses paikneb Narva Tööstuspark, mille arendust juhib SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus ning kõikidel kinnistutel juba omanikud olemas ja tegevus areneb, mis omab väga suurt tähtsust linna jaoks töökohtade säilimises.

Kehtiva Narva linna üldplaneeringu kohaselt on tööstuspiirkonna linnaosas üheks rohevõrgustiku tuumalaks Kadastiku karjääri (katasritunnus 51106:001:0222) ja selle ümbrus. Kadastiku karjääri ümbrus on potentsiaalne koht rekreatsiooniala arendamiseks. Sinna saab kujundada heakorrastatud ümbrusega puhkeotstarbelise veekogu, mis ilmestaks piirkonna tööstusmaastikku, looks täiendavaid vabaaja veetmise võimalusi ning täiendaks kogu linna rohevõrgustikku.

Metsad toimivad puhvertsoonidena, mis eraldavad tootmisettevõtteid, raudteid ja maanteid elamualadest. Metsaalad moodustavad üldplaneeringuga hõlmatavast alast ca 28% ehk ca 173 ha.

Kavandatav tegevus on vastuolus kehtiva üldplaneeringuga nii kaevandamise kui hilisema kavandatava veekogu osas, jäädes samuti ka maakonna teemaplaneeringuga määratud rohekoridori tuumalasse. **Kavandatav tegevus ei arvesta Ida-Viru maakonna-planeeringuga 2030+**, katkestades maakonnaplaneeringus tuumala ja rohekoridori antud alal, esitatud taotluses on hindamata mõjud rohevõrgustiku toimimisele seoses kavandatud tegevustega.

10.01.2023a. toimuval vaide esitaja ära kuulamisel osalesid Enefit Power AS, SA IVIA, Ikaros Grupp OÜ, Eesti Killustik OÜ, Narva Linnavolikogu ja Narva Linnavalitsuse esindajad.

Ikaros Grupp OÜ esindaja teatas, et pärast maavara ammendamist selle maa-ala korrastavad, et oleks hiljem võimalus sinna rajada tööstuspargi arendus ja Narva linn saaks nimetatud maa-ala ilma omapoolsete kulutusteta korrastatuna kätte. Samuti ekspertiis leidis, et kaevandamine kontrollituna on võimalik ja ei tohiks tekitada segavaid faktoreid. Ikaros Grupp OÜ esindaja ettepanek on jõuda kompromissile.

Eesti Killustik OÜ tõi slaididel näiteid, kuidas tänapäeval toimub kaevandamine Eestis ja tema sõnade järgi lõhkamistöid antud territooriumil toimuksid ca 20 korda aastas ca 1,5 sekundilise kestvusega.

SA IVIA esindaja seisukohast lõhkamise teel kaevandamine ei ole aktsepteeritav, kuna tekitab vibratsiooni ja Aquaphor on selle korduvalt välja öelnud. Veel üks probleem on purustamisega seotud tolm.

Enefit Power AS esindaja tõi esile, et tuleb arvesse võtta lõhkamiste vibratsiooni üldist mõju Narva veehoidla betoonist ülevoolutammile, Balti Elektriijaama tuhaväljadele ja tuuleparkidele, Balti elektriijaama hoonetele ja rajatistele. Testimised tuleb läbi viia ja tulemused kajastada protokollis. Betoonist ülevoolutamm on rajatud 1954. aastal ja vundament on 20,00 m kõrgune.

Samuti tuleb arvesse võtta samaaegsete lõhkamiste, üleujutuste ja tormituule ja seismilise aktiivsuse mõju Venemaal asuvas fosforiidimaardlas, Narva karjäärides ja uues rajatavas karjääris.

Ülevoolutammi purunemise korral toimub kuni 6 m sügavune üleujutus hüdroelektriijaama poolt Narva-Jõesuu suunas, millega kaasneb oht Narva linna territooriumil elavate inimeste elule ja tervisele.

Balti Elektriijaama tuhaväljade ja tuhajäätmehoidlate kõrgus on 30 – 60 meetrit. Hoidlad paiknevad pressitud turbal ja kujutavad endast kõva, kuid habrast pinnast. Seega tuleb arvesse võtta lõhkamiste ja ilmastikutingimuste (niiskus, tugev tuul, pakane) koosmõju. Tuhavälja hävimine tekitab Narva veehoidlas inimtegevusest tingitud reostuse.

Balti Elektriijaama tuhaväljal paikneb tuulepark, kus asetseva tuuhoidla kõrgus on kuni 40 meetrit, tuulikute kõrgus 60-70 meetrit. Seega tuleb arvesse võtta lõhkamiste ja ilmastikutingimuste (niiskus, tugev tuul, pakane jne) koosmõju.

Balti Elektriijaama hooned ja rajatised on kuni 60 meetrit kõrged, korstnate kõrgus on 180 meetrit. Seega tuleb arvesse võtta lõhkamiste ja ilmastikutingimuste (niiskus, tugev tuul, pakane jne) koosmõju. Peakorpuse ja korstnate hävimine toob kaasa inimtegevusest tingitud katastroofi.

Abilinnapea pööras tähelepanu sellele, et meie kahanev linn välja ei sureks, on vaja, et me pakuks oma elanikele ohutut elamiskeskkonda ja töökohti. Need suured ettevõtted, kes praegu olukorda päästavad ja töökohti annavad, võivad tekkivas olukorras mitte jätkata oma tegutsemist. Seega proovime ikka töötada keskkonnasõbralike ja olemasolevaid ettevõtteid mitte häirivate tehnoloogiatega.

Peaarhitekt on seisukohal, et riigiasutused ja linn näevad asja erinevalt. Tema väidab, et „*pika kogemuse põhjal võin öelda, et kõigil ministriumitel on ükskõik sellest, kas Narvas on töökohti, kas neid tekib juurde või kaob, milline on Narva elukeskkonna kvaliteet. Narva on praegustes oludes riigi jaoks lihtsalt üks piiripunkti kõrval paiknev asula. Kuidas siin inimesed elavad, kas neil on või ei ole tööd – see ei huvita ühtegi riigiasutust. Võib-olla tänastes oludes on see riigi seisukohalt ka õige, aga kohalik omavalitsus ei saa lähtuda samadest seisukohtadest. Narva linn on sellel kohal asunud kaheksa ja pool tuhat aastat. Ja tänane linnaametnik ja linnavõim saab lähtuda ainult Narva linna huvist ja see avaliku huvi tähenduses ei puuduta mitte ainult tänaseid linnaelanikke, see puudutab kogu kaheksa ja poole tuhande aastast minevikku ja ka tulevikku, et tulevikus oleks võimalik selles linnas elada. Ja see on see, millest Keskkonnaministriumil ja eriti Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumil on täiesti ükskõik“.*

Peaarhitekti sõnade järgi koostööd on võimalik teha läbi keskkonnamõjude hindamise. Tuleb hinnata erinevaid meetodeid, siis paistab, kas nende meetodite hulgas on mõni selline, mis ei kahjusta linna huve, sest olgem ausad – see kasu, mis Narva linn saab killustiku kaevandamisest, on imepisike. Seevastu kahju, mida see võib tekitada, võib olla sadades miljonites või miljardites ja aastakümneteks. Kui meie peaks oma seisukoha vastuvõtmisel neid võrdlema, siis teie peaks leidma meetodi, et teie poolt tekitatav kahju jääks vähemalt selle kasu piiridesse, mis teie kaevandamine meile annab. See, et

me saame killustiku maantee ehitamiseks veidi lähemalt, ei kaalu üles seda, et järgmised mitukümmend aastat Narvas on 1000-2000 töökohta vähem.

Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti direktor võttis koosoleku kokku: „riigi poolt on maardla määratud. See on meil ka kehtivas üldplaneeringus märgitud maardla alana, ala juhtfunktsiooniks on metsamajandusmaa. Kuidas ja milliste mõjudega kaevandatakse, selle kohta ei ole maa-ala määramisel omavalitsusele riiklikke sisendeid antud. Seega see, kuidas seda ammendatakse, on võimalik kohalikul omavalitsusel esitada oma tingimused ja selles osas tegevustele tingimuste seadmine on kokkuleppe teema. Me ei saa omavalitsusena kaevandamist keelata kuid saame nõuda suure avaliku huvi ja linna prioriteedega ning olemasoleva arendatava ettevõtluskeskkonnaga arvestamist. See tähendab, et võimaliku positiivse otsuse jaoks on vaja kindlust, et ammendamise meetodid arvestavad ümbritseva majanduskeskkonna huvidega ja kui te suudate seda tõendada, ei saa linnal midagi olla selle vastu, et kaevandamist teostada“.

10.01.2023 a. toimunud ära kuulamise kokkuvõttes on Narva linn seisukohal, et Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnanõude taotlusele positiivse vastuse andmiseks ei ole piisavalt informatsiooni, kuna ei olnud põhjalikult hinnatud kõik võimalikud keskkonnamõjud, (sh sotsiaalmajanduslikud mõjud ning ka kompleksmõjud seoses sellega, et kavandatav lubjakivikarjäär, Enefit Poweri tootmishooned, korsten, toimiv Balti EJ tuhaväli, suletud Balti EJ tuhaväljal asuv tuulepark ning Narva veehoidla betoonist ülevoolu- ja vasakkalda muldtamm paiknevad samal kaljupinnasel). Tuleb läbi viia põhjalik keskkonnamõju hindamine, kus oleksid arvestatud nii Narva linna sotsiaalmajanduslikud prioriteedid, kui ka välistatud kavandatava tegevusega kaasnevad ohud linnaelanike heaolule, Narva linna strateegilise tähtsusega ettevõtetetele ja kõik teised koosmõjud ja eripärad, mis võivad esineda kavandatava keskkonnanõude realiseerimisega.

Lähtuvalt ülaltoodust ei saa Narva Linnavolikogu Ikaros Grupp OÜ (registrikood 10477542) (vaide esitaja esinda ja Advokaadibüroo Kasak ja Lepikson) poolt esitatud vaiet rahuldada ning kehtetuks tunnistada Narva Linnavolikogu 27.10.2022 otsuse nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnanõude taotluse kohta“

2. ÕIGUSLIKUD ALUSED

- 2.1. Haldusmenetluse seaduse §73 lõike 1 kohaselt, kui haldusakti andnud või toimingut sooritanud haldusorgani üle teenistuslikku järelevalvet teostavat organit ei ole, lahendab vaide haldusakti andnud või toimingut sooritanud haldusorgan.
- 2.2. Haldusmenetluse seaduse §85 punkti 4 kohaselt vaiet sisuliselt lahendades on haldusorganil õigus vaideotsusega jätta vaie rahuldamata.

3. OTSUS

Jätta 07.12.2022 Ikaros Grupp OÜ poolt esitatud vaie Narva Linnavolikogu 27.10.2022 otsuse nr 58 „Arvamuse andmine Kadastiku IV lubjakivikarjääri keskkonnanõude taotluse kohta“ kehtetuks tunnistamise nõudes rahuldamata.

4. RAKENDUSSÄTTED

- 4.1. Otsuse peale võib esitada kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

4.2. Käesolev otsus jõustub teatavastegemisest.

4.3. Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ametil teha otsus teatavaks Ikaros Grupp OÜ-le ja Keskkonnaametile (info@keskkonnaamet.ee).

Vladimir Žavoronkov
Linnavolikogu esimees